

GAZETA NARODOWA Y OBCA.

Sine ira & studio, quorum causas procul habeo.

C. Tacit.

Z WARSZAWY W SOBOTĘ DNIA 3. GRUDNIA ROKU 1791.

Sessja sejmowa d. 29. listopada. P. Marszałek sejmowy:
 „Kiedy deputacya konstytucyjna z woli walszey, nad roztrząsaniem wielolichnych uwag podawanych do urzadzania wieczystego królewsczyzn zastanawiając się, nie jest jeszcze w sposobności poddania wysokim światłom walszym tak ogromnego dzieła, a projekt normalnego rozgraniczenia równie dla zachodzących niejakich między Prowincjami zahaczeń nieco wstrzymanym bydz musi; dozwołcie, abym dzisieyszą sessją otworzył do nadsluchiwania opinii od deputacyi, wyznaczoney do rozpoznania udzielności księstwa Siewierskiego.—P. Butrymowicz Piński jako w skład tey, że deputacyi wchodzący wyraża: „Ze jeszcze kiedy linia udzielnych ksiąg w Mazowszu panowała, Xże Konrad pod rokiem 1240. nadał przywilejem znaczną ziemię duchowieństwu Płockiemu, w obrębie której szlachta podług osobnych nadań ksiąg dziedzictwa posiadała. Wielkość daru posuwała ambicyą udarowanych tak dalece: że duchowieństwo stawiając się panem ziemi nadaney, nie chciało znać żadnego z obrębu jey wyłączenia, i nie tylko jurysdykcyą swoją nad szlachtą w dobrach tych ziemskich mieszkającą rozciągnęło, ale nawet opłatami dla proboszczow i kapituły Płockiey też dobra obciążęło. Pociągala szlachta proboszczow i kapitułę do ziemstw, ztamtąd do trybunałow, daley na sejmy, ztamtąd znowu odsyłana do Trybunałow, a tak ciągiem połtrzecia wieku, niszcząc majątki swoje przy sprawiedliwości, przecież przemocy i ambicyi oprzeć się nie podołała. W dniu dopiero dzisieyszym trojako winno sobie szczęścia swojego powinna, że widzi na tronie siedzącego Króla polaka, mądrością, cnotą, sprawiedliwością i miłością współ-rodaków swoich zaszczyconego; że przychodzi do tego sejmu, który potargawszy odważnie wszelkie więzy obcey dependencyi, prawdziwą wolność dla całego narodu zabezpiecza; że z zrządzenia opatrności ma do czynienia z osobą pełną sentymentów sprawiedliwości, wolną od przesądu i ambicyi, iakim jest Xże Szeptycki proboszcz Płocki, który uznał sam za nieprzyzwoitość i nie należność przywłaszczenia iurysdykcyi proboszczow i kapituły Płockiey nad szlachtą w Księstwie Siewierskim zamieszkałą, do osob 700 wynoszącą. Dla czego na tę sprawiedliwość w deputacyi walszey zasłużył sobie, iż nieśliemy za nim najsiłniejszy do was prozby, aby zwoli walszey przez naczelników styru walszego poleconym został do względów „J. K. Mości.” Czyta P. sekretarz projekt ten od deputacyi pod tytułem = *sprawiedliwość dla szlachty niżej wyrażonych* = Na który iednomyślna zachodzi zgoda. Słowa prawa tego. *Gdy nam królowi i stanom sejmującym doniesiono jest przez deputacyą wyznaczoną pod tytułem = Przyspieszenie sprawiedliwości = iż szlachta w księstwie mazowieckim w ziemiach Łomżyńskiey, Rożańskiey, parafsiach Gąsowskiey, Siewierskiey, Rzekunskiey, Goworowskiey, na wsiach Chelsty, Ciska, Korczaki, czyli Kleńczany, Damięty, Grabowo, Nogawki czyli Mierzejowo, Bobino, Stronawy, Gierwaty, Danilowo w ziemi Łom-*

żyńskiej w powiecie Ostrołęckim, Rupino, Golebie, Ogonowo, czyli Zagnanowo, Grzymale, czyli Młynarze Ochenki, Gierwaty, Modzele, Siedzie, Długoleka, Choynowo, Rogale, Kocki, Chrzątki w ziemi Rożańskiej leżących, osiadłości swe ziemskie z nadań ksiąg Mazowieckich ma i dzierży, a tylko z obojętnych przywilejow wyrazow pod jurysdykcyą proboszczow Płockich, oraz opłatę onymże i kapituły Płockiey weszła. Przeto znosząc takowe wątpliwe przywilejow wyrazy, rzeczoną szlachtę na dobrach ziemskich mieszkającą z pod wszelkiej władzy jurysdykcyi i podatku proboszczow Płockich i kapituły wyimujemy, i odtąd taż szlachta, tak do jurysdykcyi krajowej ziemskiej i wszelkich prerogatyw, jako i do podatku publicznego należęć szczególnie ma; a w tym celu księgi w Siewieru będące do posessyi szlacheckich regulujące się przenieść do kancelaryi ziemskiej Rożańskiej w przeciągu dwóch miesięcy od daty prawa tego, pod przysięgą dozoru nad temiż księgami mającego nakazujemy. Przy rozgraniczeniu zaś zdarzyć się mogącym między wioskami i okolicami szlacheckimi wyżej wspomnianymi, przywileje za jakimi posiadają, i dokumenta własność szlachecką dziedziczną probuujące, za prawidło służyć mają. Nakoniec inne wszelkie spory z okoliczności tey między proboszczem Płockim i kapitułą z jedynej, a szlachtą wyżej wspomnianą z drugiej strony dotąd zasęle, wiecześnie umarzamy — Za ponowionym wniesieniem P. Świętosławskiego Wołyńsk: odbierają PP. Marszałkowie konf: O N. zalecenie rekomendowania do względów J. K. Mci Xcia Szeptyckiego proboszcza Płockiego.

Czyta P. Sekretarz pod tytułem — Warunek względem księstwa Siewierskiego — na który zachodzi zgoda. — Słowa prawa tego. *Ponieważ przez ustanowienie księgi ziemskiej dla księstwa Siewierskiego, obywatele szlachta tegoż księstwa, z obywatelami reszty w prerogatywach zjednoczą się; ażeby więc toż wcielenie się księstwa Siewier: obywatelow, równe swobody i prerogatywy im czyniące, do równych obowiązków obywatelskich pociągalo, stanowimy, i mieć chcemy, ażeby procz już zajętych na skarb narodowy dochodow, kommissya skarbu narodowego wszelkie percepcye dochodow publicznych iako to cla, czopowe, papier steplowany, tabakę, opłatę od rzezi, i inne urządziła: kommissyi zaś porządkowey powiatu krakowskiego zlecamy, ażeby ta, stosując się do prawa wyznaczającego ofiarę podatku wieczystego z dobr ziemskich duchownych i mieyskich, podług prawidel dla kommissyów do ofiary 10. grosza przepisanych i z tegoż księstwa bądź przez podawanie się obywatelskie bądź przez lustracyę dopełniła, dymów i ludności konskrypcyą zrobiła, z których to dymów, bądź mieyskich bądź wieyskich, podatek podymnego w rowney wielości opłacany będzie, iak w Powiecie krakow: do którego jurysdykcyi sądowniczey obywatelow tegoż księstwa przylączamy.*

P. Gutakowski Ofszanski w dopełnieniu prawa połączonego skarby O N. pragnie zapytania — Czyli wolą stanów przenieść mają PP. Marszałkowie konf: O N. do straży, aby ta: zaleciła na dzień 1. lutego złączenie się kommissyi skarbu Lit: z kor: — Xże Marszałek konf: Lit: przekłada: że lubo zarządzenie

radzenie obawie, aby kommissya Lit: zawakowanych starostw nie poddawała licytacji, już nastąpiło; przecież nie tylko ten jeden obiekt złączenia się skarbow na dniu 1. lutego pozostał się i oczekuje załatwienia; ale jest ich więcej, które nawet poprzedzić powinny samo złączenie się; dla tego żąda, aby projekt zalecenia w tej mierze od deputacyi examinującej skarb Lit: z woli stanów podany, był podniesiony.—P. Świętosławski Wołyński oświadcza; że każdy zapewne zgodzi się na przeczytane zalecenie, determinujące złączenie kommissyów skarbowych, jeżeli poprzedzi prawem zaręczenie, że w dniu normalnym nastąpi elekcyja kommissarzy, do czego stołowny wnosi projekt: pod tytułem—Przyspieszenie obrania Kommissarzy O. N. na który za przeczytaniem po niejakich kontrowersjach zachodzi zgoda—Słowa tego prawa.—*My król za zgodą stanów sejmujących, chcąc aby prawo w swojej exekucyi nie zawodziło zachowane było: elekcyą kommissarzy skarbowych O. N. od dnia 1. marca roku następnego 1794. niezawodnie determinujemy*—Czyta potym P. sekretarz zalecenie kommissyom skarbowym O. N. na które równie zachodzi zgoda: słowa tego zalecenia. *Gdy prawem seymu teraźniejszego pod tytułem—Zaręczenie wzajemne Obojga Narodów—połączenie skarbow już nastąpiło; w celu więc jak najszybszego uskutecznienia tego prawa, zalecamy kommissyi skarbu Lit: ażeby szczególnie zatrudniła się rozrządzeniem podatków tych, które w miesiącu Grudniu i Styczniu wchodzić do skarbu zwykły, tudzież wypłaceniem wojsku kwartalu decembrowego, a to dopełniwszy kommissya skarbu Lit: ma sporządzić rachunek przychodów i rozchodów od daty wykalkulowanych już przez deputacyą rachunków, do dnia 20. stycznia roku następującego 1792. z którym to rachunkiem też kommissya stanęła ma tu w Warszawie na dzień pierwszy februarii tegoż roku następującego 1792. stanowiący zaś rachunek oddać do deputacyi examinującej, a sama w celu zapadłego prawa z kommissyą skarbu kor: na tymże dniu złączyć się obowiązującą będzie. Tak kommissya skarbu Lit: wraz z kommissyą skarbu kor: dopełni wszelkie urządzenia w podatkach według prawa seymu i roku teraźniejszego pod tytułem Porównanie gatunku podatków w koronie i w W. X. Lit: co nastąpić ma, przed wpływem nowych podatków z raty marcowej, aby nowo wybrani kommissarze z nich się stanom sejmującym rachowali.*—

P. Potocki Kommissarz Policji wyraża: że w zadofyć uczynieniu prawu, kommissya Policji już podział na cyrkuly miasta Warszawy dopełniła, ale obok względu na potrzeby bezpieczeństwa i dla zbliżenia każdemu sprawiedliwości, gdy prawo determinujące w miastach elekcyą sędziów na dzień dopiero 7. kwietnia w roku przyszłym, przewiduje, jest prośbą kommissyi policji, aby na czas ten interymalny, pozwolone być mogło magistratowi Warszawskiemu wybranie sędziów cyrkulowych, których urzędowanie za nastąpieniem podług prawa elekcyi ustawać powinno.—Stołowny do tego wnosi projekt, który po przeczytaniu wzięty został w deliberacyą.—

Sesja solwowana na czwartek.

Sesja seymowa d. 1. Grudnia. P. Marszałek seymowy w zagajeniu swoim wyraża: że gdy nad wszelką ufność projekt starostw przez deputacyą konst: jeszcze ukończony nie jest, aby sesja dzisiejsza na próżno nie zeszła, podniesie projekta na ostatnich sesjach wzięte w deliberacyą, do których nim przystąpi, winien jest donieść: że na sesji prowincjonalnej Lit: projekt normalnego dobr rozgraniczenia jednomyślnie ugodzony został; co gdy mu zapewnia łatwość przeyscia w stanach, dla tego od wprowadzenia onego otwiera sesja.

X. Marszałek konst: Lit: donosi: że kwestye tamujące przeyscie projektu zagajonego dla prowincji Lit: tak wzglę-

dem rozgraniczenia w tych miejscach, gdzie się granice Litewskie z Koronnemi stykają, jako też i względem uzyskania *beneficium Romanum*, nie dotyczącego się materji granicznej, ale tylko warowanego co do czynienia zamian dobr z duchownemi, zupełnie załatwione zostały; dla czego żąda czytania poprawionego projektu.

P. Plater kaszt: Trocki, objaśnia następujące w projekcie poprawy, szczególnie zaś co się dotyczy *beneficium Romanum* wyraża: że o to ogólne na cały kraj, starać się będzie Straż, aby wszelka zwierzchność duchowna mocną była czynić potrzebne zamiany.

P. Jabłonowski Nurski oświadcza: że lubo przekonany jest o użyteczności projektu zagajonego, przecież, jeżeliby *unanimitate* przechodzić nie miał, żadney materji więcej wprowadzonej do decyzji mieć nie chce, ale stawa przy prawie nie zniesionym, aby materji rozpoczętej (jaka jest względem urządzenia królewskiej inna nie przerywała. Jeżeliby więc po przeczytaniu projektu rozgraniczenia normalnego dobr w księstwie Lit: jakie kwestye wprowadzane być miały, tedy zawczasu żąda zasolowania sesji, dla dania czasu deputacyi konstyt: do ukończenia projektu ku przedaży starostw, a tym czasem aby sesje prowincjonalne zatrudniły się opisem sądów ziemianńskich i Trybunałów, ile w porze tak krótkiej, i zbliżającej sejmiki elekcyjnej, które też opisy poprzedzić powinny.

Czyta P. Sekretarz zagajony projekt z poprawami normalnego rozgraniczenia dobr w W. X. Lit: na który jednomyślna zachodzi zgoda.

P. Skorzewski Kaliński żąda determinacyi dnia, w którymby zapewne deputacya konstytucyjna ukończony projekt względem urządzenia wieczystego królewskiej inna po dała do decyzji stanów.

P. Marszałek seymowy: „Gdy z woli waszey zaliczony „jestem w skład deputacyi konst: lubo w najmniejszej części „ce przykładam się do jej pracy, przecież biorę śmiałość „zapewnić NN. stany! iż na poniedziałek projekt ukończony i wydrukowany być może, a w dniu jutrzejszym „byśmy zachęcenie przykładem prowincji W. X. Lit: i dla „korony podobne rozgraniczenia normalnego urządzili „prawa, donoszę, iż dziś o godzinie 4. złożona będzie celem „porozumienia się sesja prowincjonalna, na którą kolegów „zapraszam.”

P. Nofarszewski Ciechanowski żąda: aby deputacye do examinu czynności i stanu skarbow wyznaczone, odebrały zalecenie, iżby zniósłszy się z kommissyami skarbowemi doniosły o istotnym stanie skarbow, aby stany zapewnione zostały i wyprowadzone z obojętności: czyli jest jakie *deficit* lub nie?

P. Pagowski Inflancki stawiając w poparciu tego wniesienia, żąda aby przytomni kommissarze skarbowi natychmiast objaśnieniem swoim zaspokoili troskliwość stanów.

P. Czacki Starosta Nowogrodzki, kommissarz skarbu koronnego tłumaczy: w czym się różni tabella, podana przez P. Moszyńskiego Braci: od tabelli okazanej przez deputowanego do examinu kommissyi skarbowej P. Witosławskiego Podol:—Nayprzód: co do percepty — P. Podolski proweniencyą z dymów podał podług przedostatniej lustracyi.—zaś P. Braciowski podał podług ostatniej.—W dochodach nieślanych P. Podolski brał proporcją z 3. lat. a P. Braciowski położył rok ostatni, naywięcej czyniący dochodu, i na czopowym dodał 120. tysięcy.—Dochod z tabaki liczył P. Podolski z ostatniego roku całego, a P. Braciowski z miesiący 13.—W percepcyi loteryi stanowi P. Braciowski 400,000. kiedy kommissya przez wzgląd na los wygranej,

ney, więcej nad 300,000. zł. kłaść nie może — Na skórach położono jest sperandy więcej 100. tysięcy w tabelli P. Bracławskiego. — Nadto, dochód z *Gdańska* i *Torunia* zł: 39.600. corocznie położył P. Bracławski, które od lat 4. nie dochodzą. Jest więc różnica w percepcie P. Bracław: nadatku. — 1,200,000. — Co do expensy, zamiast milliona na spłacenie długów, umieścił tylko P. Bracławski zł: 504.587. &c. na końcu donosi P. Czacki: że 5. millionow istotnego deficit w skarbie znajduje się. —

P. *Jędrski komis: skar: Lit:* podobne czyni tłumaczenia w czym się różni tabella P. Bracławskiego. — P. *Świętopełski Wol:* wnosi: aby dla dokładniejszego zapewnienia stanów, tłumaczący się dopiero kommissarze skarbu O. N. wydrukować kazali explicacye swoje.

P. *Mikorski Kaliski* żąda: aby deputacya wyznaczona do examinu czynności kommissyi woyskowej, doniosła: wiele pieniędzy w kassach woyskowych znajduje się? które zbywać powinny z powodu nie dokończonych głów, ile że skarb sześćdziesiąt kilka tysięcy opłaca woyska, a tego w istocie tyle nie znajduje się. — Sessya solwowana na jutro.

Z *Carogrodu* d. 8. *Października*. Kawaler *Tefta* pierwszy tłumacz cesarski, przybył tutaj, i z zwyczajną uroczystością, w towarzystwie osób narodu niemieckiego, 4. czaurów, 6. służących w liberyi, 8. czokodarów, credentials *kaymakanowi* oddał. Otrzymał w podarunku futro; służba zaś jego dostała kaftany. Podczas bytności tu swojej odbierać codziennie będzie, 35. piastrow, co póty trwać ma, poki P. *Herbert* do stolicy tutejszej nie powróci. — W tych dniach *kaymakan* z, osobami ministerium składającymi, oglądał flotę *turecką*; rozkazano, ażeby ta jak najprędzej była uporządkowaną i uzbrojoną, gdyż sułtan w czasie nawet pokoju, flotę swoją chce widzieć w stanie jak najlepszym. — Jeszcze przed końcem roku teraźniejszego spodziewaia się tutaj rozwiązania dwóch sułtanek, do czego wszelkie przygotowanie w seraju jest uczynione. Nakazano wspaniałe festyny i illuminacye; posłowie nawet cudzoziemscy domy swoje oświetać będą obowiązani; wszystkie potrzebne do tej uroczystości rzeczy tak podróżowały, iż wielki lichtarz, który przedtym kosztował 30. piastrow, dziś kosztuje 150.

Z *Londynu* d. 15. *listopada*. Wschodnia indyjska kompania nieprzyjemną z *Azji* odebrała wiadomość. Fregata francuska *Medusa*, w puł sierpnia wyspę *Mauritius* opuściła na której tameczny francuski rządca, odebrał z *Pondicheri* list od P. *Dufresne*, w którym donosi: iż d. 15. maja lord *Cornwallis* 8. tylko mil od *Seringapatam* oddalony był, gdy *Tippo saib* uderzył na niego, Anglicy w tej potrzebie stracili do 500. Europejczyków, i znacznieszą nierównie liczbę *Seapojów*. Lord *Cornwallis* przymuszony był cofnąć się ku *Bengalore* z utratą znacznej części ciężkiej artylleryi, liczne korpus jazdy *Muratów* zaślaniało uchod jego, tak dalece iż *Tippo* nie zadał mu takiej klęski iaką zadać spodziewał się. Lubo wiadomość ta zupełnego nie ma potwierdzenia, papiery atoli kompanii do 5. procentu zniżyły się. Rząd nasz wysłał woysko i okręty na opatrzenie wysp *Amerykańskich*, spór jeszcze zachodzi, czyli wydatki na tę wyprawę zastąpione będą z skarbu publicznego, czyli też same osady one podeymia. — We śrzedę *Aldermann Boydel* sławny tutejszy kupiec kopersztychów, złożył urząd swój lorda *maira* miasta *Londynu*, a na mieyscu jego *aldermann Courtis* obrany; iak zwyczajnie niezliczone mnostwo ludu napelniało ulice i brzegi *Tamizy*, gdy nowy lordmair iechał do złożenia przysięgi w *Westminsterhall*; na uczcie wieczornej między wielą dystrygowanymi osobami znajdował się W. kanclerz i P. *Pitt*.

Nieszczęściem trwa jeszcze zwyczaj, iż wszelkie pomyślności publiczne, wszelkie uroczystości okazują się przez większe opychanie się potrawami i zalewanie winem dnia tego, niżeli dni zwyczajnych. Jakoż nazajutrz po tej uczcie, wszyscy aptekarze i doktorowie miasta *Londynu* zatrudnieni byli daniem proszków na niestrawność obywatelom i obywatelkom tutejszym. — Głoszą tu: iż na pierwszym posiedzeniu parlamentowym, minister nasz wnieść ma, pozwolenie kompanii wschodniej indyjskiej pożyczania milliona funt: szter: Kompania ta bowiem, w tak trudnym znajduje się stanie: iż bez nowych posłków ani wojny popierać, ani zawierać pokoju nie może. — Przed rokiem jeszcze donieśliśmy, o zaginieniu królewskiego okrętu *Kato*, lecz jakim sposobem zginął, nie było wiadomo. Admirał *Sire Hyde Parker* popłynął na tym okręcie do *Indyi Wschodnich*. Od tego czasu żadnej nie było wiadomości ani o admirał, ani o okręcie, aż nakoniec admiralicya następujące odebrała uwiadomienie. Kapitan *Burn Angielsczyk*, kommanderujący okrętem *Nababa Arkotu*, wioząc na nim *mahometan/kich* pielgrzymów do *Mekki* postrzegł w podróży tam swojej okręt *Maleyski*, z którego spuszczone wiadro dla naczepiania wody. Zbliżywszy się poznał, że wiadro było angielskie, a na nim imie *Kato* wryte. Zapytał maytka statku tego, jakim sposobem dostało mu się to wiadro; ten odpowiedział: iż przed kilką laty, wielki jeden okręt rozbił się na brzegu *Malabaru*; że w prawdzie znaczniejsza część ludzi wypłynęła na ląd, ale że król *Malejow* wielu z nich pozabijać kazał. Kapitan *Burn* uważał, iż okręt *Maleyski* opatrzony był w żagle i inne materyały angielskie, pytał się maytków, jak wielu *Anglików* z rozbitego okrętu uszło przed śmiercią, ale dostatecznej nie odebrał odpowiedzi. Familia admirała *Parker*, i ci którzy do osób znajdujących się na okręcie *Kato* należą, zostający dotąd w największej niespokojności nie bardzo i przez teraźniejszą wiadomość będą pocieszeni. Admiralicya rozkazała wraz uzbroić okręt, który wyiść ma ku brzegom *Malabaru* dla wywiedzenia się, ieżeli jaki z nieszczęśliwych tych uszedłszy przed okrucieństwem barbarzyńców nie znajduje się tam przy życiu. — Biskup *Osnabrycki* xiaże *d'Tork* z małżonką swoją jutro ma przybyć do *Londynu*, gdzie kilka godzin wypożyczawszy, wraz udać się ma do królestwa rodziców swoich do *Windsor*.

Z *Bruxelli* d. 14. *listopada*. Pułkownik *Gardener*, który w czasie rozruchow tutejszych, zawiadywał sprawami angielskimi, wyznaczony ma być posłem do *Warszawy*, znajdujący się zaś tam P. *Hailes*, mówią, że do *Kopenhagi* jest przeznaczony.

Z *Filadelfii* d. 3. *Października*. Przybyli tu deputowani z *St Domingo*, prosząc u Stanów, o pomoc przeciw zbuntowanym murzynom. Zlecono prezydentowi *Washingtonowi* władzę wykonawczą w ręku swych mającemu, wysłać dwa okręty z żywnością, i z wszelkimi posłkami.

Z *Madrytu* d. 31. *października*. Kawaler *Onis* dawniejszy w *Dreźnie* królewski minister, wyjechał do *Coblencz*. Xiaże *de Hawre* od niejakiego czasu znajduje się w *Madrycie* z strony xiażąt *Francuzkich*. Obydwa publicznego nie mają urzędu, ale kawaler *Onis*, tak, jak hrabia *Romanzow* będzie utrzymywać korespondencyą, która się rozpoczęła między xiażętami *Francuzkimi*, a *Moskwą*, *Szwecyą*, i *Hiszpanią*. — Potwierdza się, iż z kordonu *Hiszpańskiego* zaciągniętego nad granicami francuzkimi, wielu żołnierzy przeszło do *Francuzow*. Zapewniają nawet, iż z zdatnych bardzo hiszpańskich officerow służbę u *Francuzów* przyjęło.

Aaaaa a

Z Ham-

Z Hamburga d. 21. listopada. P. Potocki poseł Polski do Szwecji przejeżdżał tedy do Sztokholmu. — Z Mannheimu donoszą, iż jeden z francuskich emigrantów przybył tam, nie tylko z kuframi napelnionemi złotem, ale że nawet i dyfzel u pojazdu nadziany miał ludorami. — Król Pruski nadwornemu bankierowi swojemu P. Danielowi Ickowi nadał patent naturalizacji, dla niego, i jego potomków obojczy płci, mocą którego do wszystkich praw i urzędów, iakich chrześcianie używają, przypuszczeni są.

Z Londynu d. 11. listopada. Dziś tydzień Towarzystwo, znane pod imieniem *Revolution Society*, obchodziło tu rocznicę rewolucyi Angielskiej 1688. — Między licznymi tekstami, znajdując się: 1mo. Król Jmć Polski i sukcesya rewolucyi w tym Państwie. 2do. Aby Polska, oddała dobrem za złe sąsiadom swoim, którzy ją złupili, dając im przykład i naukę wolności.

Z Krakowa d. 25. listopada. Magistrat miasta wolnego rzpltey Krakowa obchodził uroczystie w kościele farnym *Panny Maryi* dzień koronacyi STANISŁAWA AUGUSTA szczęśliwie nam panującego, gdzie na prawym boku ołtarza wielkiego, tron wspinały z portretem Najjaśniejszego PANA, oraz insygnia złożone były. X. Lochman, archipresbiter tegoż kościoła, miał wotywę *pontificaliter*, po której w przytomności kommisji Cywilno-wojskowej, i wielu dystyngwowanych gości, tudzież wszelkich z chorągwiami cechów, śpiewane było *Te Deum*.

Z Rawy d. 25. listopada. Miasto i szkoły pod rządem XX. kanoników *Grobu Chrystusowego*, obchodziły rocznicę koronacyi J. K. M. w przytomności kommisji cywilno-wojskowej miejscowej oraz sądu grodzkiego kadencją swoją odbywającego, licznego obywatelstwa i cechów Miasta. Młodzież szkolna przybrana w mundury wojewodskie otaczała z dobytymi pałaszami tron przyozdobiony geniuszami i napisami przez całe nabożeństwo i *Te Deum*, intonowane od X. Frankowskiego Prorektora Collegium Rawskiego, przy rzęfistym dawaniu ognia, przez konfystujący garnizon miał. Mowę X. Antoni Łęcki nauczyciel wymowy. Podobnyż uroczysty obchód koronacyi J. K. Mci odprawili obywatele, i i z tąż samą wspinałością w kościele XX. Augustyanów. Po nabożeństwie i *Te Deum*, miał mowę P. Krasowski Wojski Rawski i kommissarz cywilno wojskowy prezydujący. Nastąpił wspinały obiad u P. Bykowskiego, chorążego podstar: Rawskiego, a kolacya z tańcami u P. Żaluckiego kommissarza cywilno wojskowego ziemi Rawskiej, gdzie przy odgłosie z moździerzy spełniano zdrowie J. K. Mci, konfytucyi 3. maja, stanów skonfederowanych, P. Marszałka sejmowego &c.

Z Paryża dnia 14. Listopada. Zgromadzenie Narodowe prawodawcze.

Na sessyi d. 11. doniesiono o spisku odkrytym w Caen na którego czele bydl maia PP. Rozel i Bettisy general leytantowie. Znaleziono, iż spisek ten dla uformowania kontrarewolucyi w rozmaitych miastach zarazem miał wybuchnąć, to jest: w Metz, Nancy, Strasbourg, Nantes, Toulon &c. Rozkazano: iż municypalność w Caen przysze do Z. N. wszystkie papiery ściągające się do tego spisku.

Na sessyi d. 12 minister sprawiedliwości wraz z innemi ministrami przychodzi do i by z poselstwem od króla. Król nie dał sankcyi swojej dekretoowi o emigrantach, ale podług konfytucyi dał odpowiedź, iż dekret ten rozważać będzie. Minister dodał, iż król oświadczył, że gdyby mu wolno było sankcyą swoją rozdzielić, chętnieby ją dał je dney części dekretoowi. Gdy więc minister pismo od króla czytać chciał, zapytano się: czyli jest podpisane przez króla, a gdy minister odpowiedział, iż nie, przystąpiono do materiyi dzienney. Król jednak wydał proklamacyą, w któ

rey uważając, iż słodkie postępowanie w terażniejszy rzeczy położeniu, więcej dobrego uczyni, aniżeli twarde; iż po proklamacyach nie dawno przez króla wydanych względem emigracyi, te znacznie umniejszyły się; z tych przyczyn sankcyą swoją zawiesza. — Ale żeby to zawieszenie nie wzbudziło przestępnych nadziei w malkontentach, król razem oświadcza, z jakim nieukontentowaniem widzi trwającą uporczywość wyszłych z kraju Francuzów, którzy mimo uroczyste przyięcie konfytucyi przez króla, prawu posłusznymi bydl nie chcą, i utrzymują jeszcze że król nie jest wolnym, kiedy on teraz w odmowieniu sankcyi dekretoowi o emigrantach, naywiększy dowód wolności swojej okazuje &c.

Na sessyi d. 13. oskarżono Pana Varnier dawniey exaktora generalnego; którego list następujący pisany do Pana Tardif złożono. „Nie prześlaway kochany przyjacielu wysłać zamowionych do naszych emigrantów, wszakże „strzeż się wybierać do tego żonatych. Ci bowiem mogliby kiedy do swoich żon pisać, a takby się tajemnica „wydała. Sześćdziesiąt trzech przez ciebie wyprawionych, „stało już w Coblenz, i są tam z nich kontenci. Bardzo „trzeba bydl baczny, aby czas upatrzeć, w którymby „wszystkich officyalistów z departamentu Dijon wysłać „zna. Spodziewamy się teraz wielkiej liczby takich zamowionych. Jeżeli znajdziesz pięknych ludzi, możesz im „dać na rękę; posyłam ci na ten koniec 500. liwrów. By „lebyśmy tylko 25,000. ludzi zebrać mogli, to gwardye „narodowe, podług znających się na sztuce, nie oprą się tey „liczbie, ale do stolicy uciekać będą musiały. Z. N. zupełnie kredyt straciło, i zapewne czekać nie będzie, aże „by je z Paryża wygnano.” — Ten list datowany był z Paryża d. 20. Października. — Rozkazano zatrzymać i przyprowadzić przed kratę P. Varnier, którego prezydent examinował, i pismo jego z listem konfrontował. P. Varnier wyparł się tego listu. Tym czasem kazano PP. Tardif i Noireau zatrzymać, i papiery ich zapieczętować. Wielu tu mniema; iż ten list zmyślony, skutkiem jest głębokiey intrygi. — P. Montmorenci, znajomy pod imieniem kawalera de Crequi stawa przed kratą. Opowiada swoje nieszczęścia, mówi, iż jest synem Ludwika XV. i Elżbiety de Montmorenci, iż z królestwa uciekać musiał; iż rząd nasz w Pruskich państwach zatrzymać go kazał; iż w początku rewolucyi odzyskał wolność swoją; upomina się jak potomek de Crequi o dobro swoje &c. Odesłano go do deputacyi prawodawczej.

Lud nie bardzo kontent, iż król nie sankcyonował dekrety przeciwko emigrantom. Deputacyą, która mu ten dekret przyniosła, król bardzo zimno przyjął. — Cukier w Paryżu nagle z przyczyny buntu w St Domingo podrożał; funt 40. sous (półczwarta złotych polskich) kosztuje. — Upewniają tu, iż starszy brat króla chce do Paryża powrócić, ale mu P. d'Artois i inni emigranci nie pozwalają.

Bilet oddany na kantor Gazety Narodowej.

„Ponieważ memoriał, niby od włóścian królewsczyzn „do stanów podany, uczynił tak wielką sensacyą we wszystkich dobrze myślących; a wielu złośliwych, i czernić „lubiących, zaczęli rzucić wielorakie domysły o autorze „tego pisma; przeto donoszę: iż autorem rzeczzonego pisma, jest P. Jedlecki, dawniey Regent kommisji cywilno „wojskowej Braclawskiej, który się sam do tego dzieła „przyznaie. Proszę tę wiadomość umieścić w Gazecie, aby „cała publiczność wiedziała, od kogo ma żądać explikacyi, „z czyiego natchnienia takowe pismo w terażniejszych „szło okolicznościach. — w Warszawie 2. Grudnia. — X. H. Kollatay.